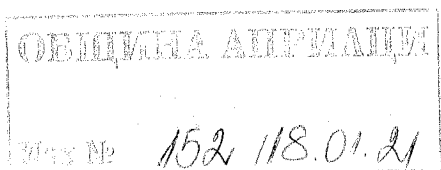

ОБЩИНА АПРИЛЦИ

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГР. АПРИЛЦИ

Р Б
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
№ ДП-141
18.01.2021г.
гр. Априлци

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ОТ ТИХОМИР КУКЕНСКИ КМЕТ НА ОБЩИНА АПРИЛЦИ

Относно: Краткосрочна програма за енергийната ефективност на Община Априлци

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

На основание чл. 12, ал. 2 от Закона за енергийната ефективност органите на държавната власт и органите на местното самоуправление осъществяват политика по енергийна ефективност чрез изготвяне на програми за енергийна ефективност и програми за тяхното изпълнение за определен програмен период. Във връзка ежегодното представяне на отчети на плана за ЕЕ е необходимо приемането на Програма за енергийна ефективност. В изпълнение на задължението, произтичащо от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ), Ви предлагам Краткосрочна програма за енергийна ефективност за периода 2020 – 2024 г. Настоящата програма за енергийна ефективност е разработена в съответствие с Националната стратегия за енергийна ефективност и Регионален план за развитие на Северозападен район от ниво 2, както и с указанията за изготвяне на планове за енергийна ефективност на Агенцията за устойчиво енергийно развитие. Те са динамичен и отворен документ, който може периодично да се допълва, съобразно настъпили промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други фактори със стратегическо значение.

Като изхождам от гореизложеното предлагам на Вашето внимание следния

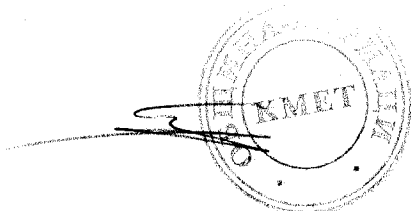
ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ:

На основание чл.21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.12 от Закона за енергийната ефективност, Общински съвет – Априлци

РЕШИ:

1. Приема Краткосрочна програма за енергийна ефективност на Община Априлци за периода 2020 – 2024 г.

С уважение,

ТИХОМИР КУКЕНСКИ

Кмет на община Априлци

Изготвил:

Красимир Колев – гл. спец. „Програми и проекти“

Съгласувал:

Снежина Стоянова – зам. Кмет на Община Априлци

ОБЩИНА АПРИЛЦИ

**КРАТКОСРОЧНА ПРОГРАМА
ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ
2020-2024г.**

М. Август 2020г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3 стр.
2.	Основание за разработване	9 стр.
3.	Нормативна база	11 стр.
4.	Общ профил на общината, демографска статистика и и сграден фонд	12 стр.
5.	Предложения за финансиране на проекти на конкретни общински обекти	30 стр.
6.	Политика по енергийна ефективност	32 стр.
7.	Състояние на енергийното отребление	39 стр.
8.	Цел и обхват на програмата за енергийна ефективност	40 стр.
9.	Източници на финансиране	44 стр.
10.	Етапи на изпълнение	53 стр.
11.	Очаквани ефекти от изпълнението	55 стр.
12.	Наблюдение и контрол	56 стр.
13.	Отчет на изпълнението	57 стр.
14.	Заклучение	58 стр.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмите и Плановете за ЕЕ и ВЕИ, както краткосрочни, така и дългосрочни трябва да са структурирани съгласно указанията на Агенция за устойчиво енергийно развитие за разработване на планове/програми за енергийна ефективност.

Разработването им също така трябва да отговаря на европейското и българското законодателство. Основната цел за разработване на общинската програма за енергийна ефективност и ВЕИ за новия програмен период 2020-2024г. е да бъдат определени основните цели и възможните мерки, които ще доведат до енергийни спестявания и начина на тяхното изпълнение и възможностите за финансирането им.

Тази и следващата година предстоят реални възможности за финансиране на енергийни проекти, най-вече по международни програми и фондове, за които за да се участва в тях трябва да се опишат приети стратегически планови документи на общинско ниво.

Въвеждането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност в българското законодателство със сега действащия Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ) на практика поставя местните власти в Република България в ситуация, при която всяка една от общините да приеме нова, актуална програма за енергийна ефективност, съответстваща на изискванията на Директивата и на ЗЕЕ.

Националната дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществен и частен национален жилищен и търговски сграден фонд.

Пътна карта за енергетиката до 2050 г.

Европейската комисия прие Пътна карта за енергетиката, която има за цел понижаване на въглеродните емисии до 2050 г., като същевременно се подобри конкурентоспособността на икономиката и сигурността на доставките на енергия за Европа. Ключов елемент за изпълнението на тази цел е реализацията на политиката по енергийна ефективност.

Въз основа на предложенията на Европейската комисия бе приета амбициозна законодателна рамка за 2030 г. за създаването на енергиен съюз с ориентирани към бъдещето действия в областта на климата. Определиха се цели за 2030 г. за намаляване на емисиите на парникови газове, за енергия от възобновяеми източници и за енергийна ефективност, за постигането на които ще са необходими постоянни и съвместни усилия. Това представлява важна стъпка в дългосрочния преход към чиста енергия в перспективата до 2050 г., както е представено в дългосрочната стратегия. Тези цели не са максимални, а по-скоро минимални, и с подходящите стимули те дори могат да бъдат надминати.

С Регламента на ЕС относно управлението бе създадена единствена по рода си система на управление в областта на енергетиката и климата, която да гарантира, че Европейският съюз и неговите държави членки могат да планират заедно и да изпълняват колективно тези цели за 2030 г., както и да гарантира преход към неутрална по отношение на климата икономика, който е справедлив и икономически ефективен за всички.

С оглед на експертно актуално проучване през 2020г., на повече от 80 общини, както и на тези, на които консултанти са изготвили Планове и програми до 2020г., се оказа, че повечето от тях имат:

1. Изготвени план-програми до 2020г, но самите програми са изготвени през 2014 или 2015г, което означава, че не са включени много важни

Наредби касаещи ЕЕ и ВЕИ, особено тези през 2016-2018 години./, както и последващи нормативни документи от ЕК.

2. Общините трябва да имат изготвени:

Дългосрочни и краткосрочни програми за ЕЕ както и за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива в съответствие с НПДЕВИ, които включват: 1. данни от оценките по чл. 7, ал. 2, т. 4, а когато е приложимо, и оценки за наличния и прогнозния потенциал на местни ресурси за производство на енергия от възобновяем източник; 2. мерки за използване на енергия от възобновяеми източници при изграждане или реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на сгради - общинска собственост; 3. мерки за използване на енергия от възобновяеми източници при външно изкуствено осветление на улици, площади, паркове, градини и други недвижими имоти - публична общинска собственост, както и при осъществяването на други общински дейности; 4. мерки за насърчаване на производството и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, произведена от възобновяеми източници, както и такава, произведена от биомаса от отпадъци, генерирани на територията на общината; 5. мерки за използване на биогорива и/или енергия от възобновяеми източници в общинския транспорт; 6. анализ на възможностите за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници върху покривните и фасадните конструкции на сгради - общинска собственост; 7. схеми за подпомагане на проекти за производство и потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, включително индивидуални системи за използване на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, за производство и потребление на газ от възобновяеми източници, както и за производство и потребление на биогорива и енергия

от възобновяеми източници в транспорта; 8. схеми за подпомагане на проекти за модернизация и разширение на топлопреносни мрежи или за изграждане на топлопреносни мрежи в населени места, отговарящи на изискванията за обособена територия по чл. 43, ал. 7 от Закона за енергетиката; 9. разработване и/или актуализиране на общите и подробните устройствени планове, свързани с реализация на благоустройствени работи за изпълнение на проекти, във връзка с мерките по т. 2, 3 и 4; 10. ежегодни информационни и обучителни кампании сред населението на съответната община за мерките за подпомагане, ползите и практическите особености на развитието и използването на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, газ от възобновяеми източници, биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта.

(2) Дългосрочните програми по ал. 1 се разработват за срок 10 години, а краткосрочните програми - за срок три години /заб: може и за четири годишен програмен период/. В общински схеми за подпомагане могат да участват само проекти, свързани с мерките по общинските програми.

Съгласно настоящата законова уредба по ЕЕ- всички общини подлежат на санкции, без тези, които вече са взели мерки и са изготвили Планове и Програми за ЕЕ и за ВЕИ, както краткосрочни, така и дългосрочни за новия програмен период.

Повишаването на енергийната ефективност е един от основните инструменти, които водят до постигането на заложените цели на държавната политика в областта на икономиката и енергетиката не само на национално ниво, но и на местно. Общините, като консуматори на енергия, имат съществена роля в развитието на енергийната ефективност чрез изпълнението на заложените в планове, програми и проекти енергоспестяващи мерки за намаляване на енергийната консумация.

Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до:

- намаляване на зависимостта на общините от доставка на енергия и енергоносители;
- намаляване разходите за енергия и съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот;
- повишаване конкурентоспособността на местната икономика;
- откриване на иновативни производства и нови работни места;
- ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата.

Енергийната ефективност означава извличане на максимална полза от всяка единица енергия чрез възпитаване на съответното енергийно поведение у потребителите и използване на модерни технологии за задоволяване на ежедневните енергийни потребности. Тя е най-ефективният начин за спестяване на енергия и намаляване на емисиите на парникови газове в атмосферния въздух.

Енергийната ефективност може да се представи и като измерител за разумното използване на енергията, което представлява функция от повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това без загубата на енергиен комфорт.

Енергийната ефективност, като елемент от политиката по устойчиво развитие, води до:

- намаляване разходите за горива и енергия;
- повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- подобряване на топлинния комфорт;
- намаляване емисиите на парникови газове;

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика по енергийна ефективност и налага участието на съответните регионални и местни структури. Общинските програми за енергийна ефективност целят да се намали нивото на енергопотребление в обектите – общинска собственост (сгради, инсталации, улично осветление и др.), като по този начин да се даде пример на населението и бизнеса с оглед генериране икономия на енергия в бита и индустрията.

Предвидените в настоящата програма мерки по енергийна ефективност имат за цел политиката по енергийна ефективност да се превърне в приоритет на територията на община Априлци, като по този начин се повишат икономическия растеж и жизнения стандарт на населението на Общината и се подпомогне опазването на околната среда. Настоящата програма е структурирана съгласно Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) за разработване на планове/програми за енергийна ефективност.

Настоящата програма за енергийна ефективност е изготвена за 4-годишен планов период.

Общинската програма за енергийна ефективност има за цел чрез система от дейности и мерки на общинско ниво да се насърчи енергийната ефективност, като основен фактор за повишаване ефективността и конкурентноспособността на местната икономика, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда. С общинската програма по енергийна ефективност се цели:

- намаляване на топлинните загуби в сградите с подобряване на енергийните им характеристики чрез саниране;
- ефективно използване на енергийните ресурси за отопление чрез въвеждане на отоплителни системи с висока ефективност;

- изграждане/ монтаж на системи за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници;
- модернизиране и повишаване енергийната ефективност на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото на осветеност и качеството на осветлението;
- подобряване на енергийната ефективност при уличното осветление;
- опазване на околната среда.

Стратегическата цел на Общинската Програма за енергийна ефективност е: създаване на устойчив модел и развитие на енергийната инфраструктура за производство и потребление на енергия на основата на съвременни енергийни и информационни технологии. Тази цел предопределя нова енергийна политика на общината.

2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Изготвянето на общинските програми за енергийна ефективност, както и на програмите за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници и биогорива е един от приоритетите на кохезионната политика на Европейския съюз. Чрез устойчиви енергийни проекти и стратегии за изпълнението на тези програми, кохезионната политика превръща екологичните предизвикателства - осигуряване качество на атмосферния въздух, намаляване изменението на климата и управление на ресурсите, във възможности за развитие на регионите и превръщането им в по-атрактивно място за инвестиции и създаване на нови работни места.

Като продължение на тази политика, Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, въведена в българското законодателство с новия Закон за енергийната ефективност, предвижда в т. 18 от преамбюлната си част, че държавите-членки следва да насърчават общините и другите

публични органи да приемат интегрирани и насочени към устойчиво развитие планове за енергийна ефективност с ясни цели.

Въвеждането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност в българското законодателство със сега действащия Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ) на практика постави общините в Република България в ситуация, при която всяка една от тези общини следва да приеме нова, актуална програма за енергийна ефективност, съответстваща на изискванията на Директивата и на ЗЕЕ за:

- реализацията на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност в съответствие с Националния план за действие по енергийна ефективност 2014 – 2025 г., водещи до икономии на енергия не само в крайното, но и в първичното потребление на енергия;
- изпълнение на индивидуални цели за енергийни спестявания, като част от националната задължителна цел за енергийни спестявания на Република България до 2020г. от страна на т.нар. „задължени лица - търговци с енергия“ при крайните клиенти на енергия, към които принадлежат и общините;
- въвеждане на допълнително изискване, освен енергийната ефективност на сградния фонд на общините, да се повиши и енергийната ефективност на уличното осветление .

По силата на чл. 12, ал. 1 - ал. 3 от ЗЕЕ държавната политика в областта на енергийната ефективност се изпълнява от всички държавни и местни органи, като за целта тези органи разработват и приемат програми по енергийна ефективност, съответстващи на целите, заложиени в:

1. Националната стратегия по енергийна ефективност на Република България;
2. Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия, националния план за подобряване на енергийните характеристики на

отопляваните и/или охлаждащи сгради - държавна собственост, използвани от държавната администрация;

3. Националната дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществените и частния национален жилищен и търговски сграден фонд.

Програмите по енергийна ефективност се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на регионалните планове за развитие на съответните райони, изготвяни на основание чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие, както и въз основа на перспективите за устойчиво икономическо развитие на съответните райони за икономическо планиране.

По аргумент от чл. 12, ал. 4 от ЗЕЕ, средствата за изпълнение на програмите по енергийна ефективност се осигуряват в рамките на бюджетите на държавните органи и на общините.

В качеството си на орган на изпълнителната власт на местно ниво и в съответствие с чл. 12, ал. 2 от ЗЕЕ, община Априлци разработва Програма за енергийна ефективност 2020-2024г.

3.НОРМАТИВНА БАЗА

Закон за енергийната ефективност

Закон за енергетиката

Закон за енергията от възобновяеми източници;

Съпътстващи законовата уредба нормативни актове и Наредби след 2016-2018г. /и касаещи новия програмен период: 2020-2024г., за краткосрочните програми и до 2027г. за дългосрочните програми.

4. ОБЩ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА АПРИЛЦИ

ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Община Априлци е разположена в Централна Северна България върху северните склонове на Троянско– Калоферския дял на Централна Стара планина и южните склонове на Предбалкана. Общината включва четири населени места – гр. Априлци (административен център), с. Велчево, с. Драшкова поляна, с. Скандалото и граничи с общините Троян, Севлиево, Павел баня и Карлово. Площта на Община Априлци е 238 хил. кв.м. при средна надморска височина за територията на общината 1031 м.

Общината е разположена в котловина и има разнообразен релеф, включващ живописните поречия на реките Видима, Острешка и Зла река, високопланински пасища, ливади и стръмни склонове, обрасли с вековни гори. Структурата на релефа е формирана от нагъване и издигане на палеозойски, мезозойски и старотерциерни седименти, запълващи линейноизтеглени геосинклинални понижения. Релефът на община Априлци благоприятства развитието на пасищното животновъдство и планинския туризъм.

Климат

Климатът е преходен, от умерено–континентален до планински, с хладна и дъждовна пролет, не толкова горещо лято, продължителна есен и мека зима. Средната годишна месечна температура е около 10-12 градуса. През студеното полугодие средните месечни стойности на относителната влажност на въздуха се движат в границите на 60-80%, а през топлото полугодие около 70-75 %. Валежите обикновено достигат средногодишна стойност до 1100-1200 мм/год., като максимумът им е през месец юни, а минимумът – през месец февруари. Снежната покривка в ниската зона се задържа средно 75-80 дни, а във високата – надвишава 150-180 дни. Максималната снежна покривка е през март, като дебелината ѝ достига средно 40-60 см. а за надморска височина над 2000 м. – 150 до 200 см.

Преобладаващата посока на вятъра се определя от тенденцията в общия атмосферен пренос през съответния сезон. Характерни за общината са западен, северозападен и по-рядко южни и източни ветрове. Очакваните промени в климата на общината са свързани с отчетената за България обща тенденция към затопляне, както и увеличаване честотата на екстремните метеорологични и климатични явления като засушавания, проливни валежи, гръмотевични бури и градушки. Очакваните въздействия от промените в климата върху територията са свързани с влошаване на условията за селско и горско стопанство, проблеми с водоснабдяването, повишаване на рисковете от пожари, загуба на биологично разнообразие, влошаване на условията за туризъм в общината.

ВОДНИ РЕСУРСИ

Районът, в който попада Община Априлци е сравнително богат на водни ресурси. Билото на Стара планина се явява главна водоразделна линия на Черноморския и Беломорския водосборни басейни. Дълбокият карст регулира подземното подхранване на реките, а обширните стари гори допринасят съществено за водозадържането. Реките, извиращи високо от склоновете, са стръмни и с голям воден отток.

На много места те падат от високи скални прагове и образуват красиви водопади. Водите като цяло са с много добри питейни качества. Всички води и водни обекти на територията на общината се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети. На територията на община Априлци се намират водоснабдителните райони на реките „Видима“, „Осрешка“ и „Зла река“. На изхода на кв. Зла река те се с вливат в една – р. „Видима“. При обилни проливни дъждове и при интензивно топене на снежната покривка се създават предпоставки за бедствени ситуации. Геолого – тектонските, геоморфоложките и

хидроложките условия на предпланинието на Стара планина, района на общината обуславя възникването и развитието на свлачищни и срутищни процеси с различен площен и дълбочинен обхват. На територията на общината са регистрирани 6 свлачища с различен обхват. Основните реки в общината излизат от територията на Националния парк „Централен Балкан“. Реките, които са с най-голямо значение за общината са Видима, Острешка и Зла река. Периодът на пълноводие е неустойчив и обикновено е 5-6 месеца, а на маловодие 3-4 месеца. Основен водоприемник е река Видима. Общото количество вода се колебае в зависимост от годишните валежи и е с качество на питейна.

ПОЧВИ

Въпреки големия диапазон на надморските височини, територията на Община Априлци не се отличава с широко почвено разнообразие главно поради еднообразието на основните скали, върху които са се формирали почвите. Установено е наличието на следните почвени типове: сиви горски (с три почвени подтипа) и кафяви горски (с три почвени подтипа). Кафявите горски почви са най-разпространените почви в планинските райони над 600 м.н.в. и заемат около 77.6 % от територията на общината. Те са богати на хумус – до 12 %, но хумусното вещество не е много качествено. Реакцията е слабо кисела, средно запасени са с усвоим азот и усвоим фосфор. На тях обикновено има горска растителност, рядко се използват за земеделие (най-често за картофи). В по-високите части на планината кафявите горски почви преминават в кафяви горски тъмни почви и планинско-ливадни. В зависимост от богатството им, влажността, изложението и наклона на терена и дървесната растителност, те са разделени на три подтипа: кафяви горски тъмни почви, кафяви горски преходни почви и кафяви горски светли почви. Сивите горски почви са разпространени в предпланинската част като достигат 800 м.н.в.

Образувани са главно под влияние на широколистната горска растителност, като в ниските части се чувства влиянието на тревна растителност. Затова за сивите горски почви е характерен хумусен хоризонт с малка мощност и силно развит и уплътнен глинест илувиален хоризонт. В зависимост от богатството им, влажността, изложението, наклона на терена и дървесната растителност, те са разделени на три подтипа: сиви, тъмносиви и светлосиви горски почви. На територията на общината няма данни за нарушени почви в количества, заслужаващи внимание.

Въпреки гъстата хидрографска мрежа, значителните валежи и силно пресечения терен, на територията на община Априлци не се наблюдават активни ерозионни процеси. На места в по-ниските части на припечни изложения при малка плътност се е развила площна ерозия.

СЕЛСКО СТОПАНСТВО

Отрасловата структура на селското стопанство в общината включва предимно следните отрасли и подотрасли: комбинирани растително-животновъдни частни стопанства; отглеждане на дребен рогат добитък; отглеждане на едър рогат добитък, отглеждане на кокошки носачки, пилета и др.

Растениевъдство

Преходът към пазарна икономика на територията на общината беше свързан с: превръщането на основната част от ливадите от обработваема земя (в т.ч. до най - отдалечените махали) в пустееща (доближаваща вече територията на населените места в регулация); превръщането на немалка част от трайни насаждения от обработваеми (засаждане, окопаване, торене, защита от заболявания, прибиране на значителна реколта и др.) в изоставени (неокопани, ненаторени, без растителна защита, заболели, съхнещи, обрасли, неокастри, неокосени около тях и т.н.);

ликвидирането на огромни масиви засети от бившото ТКЗС (АПК) с малини и касис; продажба, а в последствие и изоставянето или пълното ликвидиране на сушилните за сливи; разпродажба на селскостопанската техника; намаляване на произвежданата продукция ; намаляване на средните добиви и др. Поради планинския характер на релефа в община Априлци не се засаждат площи с основни земеделски култури – пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед. В условията на пазарна икономика се създадоха някои нови трайни насаждения, само от няколко арендатори на земя и частни земеделски стопани. Част от ново засадените трайни насаждения с малини в последствие са изкоренени, а други са изоставени, твърде малко са останали плододаващи насаждения. Положителна тенденция, е само, че все повече частни собственици се стремят да засаждат нови дръвчета, да обработват, макар и на ограничени размери трайни насаждения. В резултат на извършените промени, растениевъдство в общината е реструктурирано от предишната организация на кооперативни предприятия в частни собственици. Един от значителните проблеми, който се породил в условията на прехода, е че заети в растениевъдството почти няма (има само сезонна работа за прибиране предимно на малини и др.). Занимават се с растениевъдство частни стопани, предимно като допълваща дейност с цел производство продукция за собствени нужди, а не за пазара. Поради почти пълната ликвидация на подотрасъл "Растениевъдство", част от работната сила се пренасочи в други отрасли. Някои останаха без работа, други се пенсионираха. Твърде малко са лицата, които имат възможност за доходи от работна заплата от растениевъдството.

Другият основен проблем е опазването на растениевъдната продукция от унищожаване от диви животни: картофа – от глиганите; трайните насаждения – от сърни, елени и др. Ограждането на големи масиви е твърде скъпо. Поради ограничените финансови възможности, то или не се

осъществява или се прави в повечето случай примитивно и то на ограничени участъци. В общия размер на обработваемата земя в общината се включват:

- ☐ трайни насаждения, предимно сливи, ябълки, малини, арония и др.;
- ☐ ливади за производство на сено;
- ☐ ниви – в ограничени размери засети основно с картоф, царевица и др., преди всичко за домашно ползване и т.н.

На територията на общината няколко арендатори обработват незначително количество от общия размер на земеделската земя. За общината традиционно е създаването и използването на продукцията от трайните насаждения. След възстановяването на земята на собствениците, голяма част от трайните насаждения са почти изоставени по отношение на тяхната обработка – торене, окопаване, растителна защита, кастрене и др. Сравнително добре се обработват незначителна част от трайните насаждения. Някои собственици проявяват интерес само по отношение прибиране на реколтата. Голяма част от трайните насаждения са заболели и постепенно съхнат. Това се явява един много съществен проблем за общината, тъй като в перспектива, ако сега съществуващите трайни насаждения изсъхнат, а няма засети нови на тези терени, същите ще се превърнат в пустеещи земи. През последните няколко години някой стопански субекти и физически лица проявяват интерес към създаване на нови трайни насаждения: малини, сливи, арония, орехи, смесени овощни градини и др. Като резултат се наблюдават както успехи, така и отказване от намеренията. Основни причини за изоставянето им е скъпо струващата обработка и поддържане, сравнителни ниските приходи от получаваната продукция, кражбите на посадъчен материал, необходимостта от ограждения, унищожаването или повреждането на насажденията и продукцията от дивеч и домашни селскостопански животни и др. Липсата

на хладилни бази за замразяване на плодовете също така създава проблеми пред производителите преди всичко на малини. Зеленчуковите култури се отглеждат в частния сектор основно за домашно ползване. Продължава тенденцията на нарастване на площите с млади овощни насаждения, което е свързано с мерките по ПРСР.

Поради изградената мрежа от изкупвачи, трайно се повишава делът на ягодоплодните култури – малини и къпини. Други широко разпространени култури са сливи и ябълки, а останали овощни видове се отглеждат ограничено. Интересна е тенденцията да се възстановяват стари плоододаващи овощни градини, предимно сливови, поради възможността да се получат допълнителни агроекологични плащания.

ГОРСКО СТОПАНСТВО

В общината горските територии обхващат около половината от територията ѝ. Горите са едно от изключително важните богатства и ресурс на общината. Те имат важно стопанско значение за дърводобивната промишленост, за дървопреработвателната и мебелната промишленост; за производство на билки, гъби, диворастящи плодове и др. Те оказват съществено влияние за чистотата на въздуха, което е богатство и предимство на общината, за наличието на друго богатство на общината – водата, достатъчна в количествено отношение и качествена като питейна вода. Гората е среда за местообитаване на голямо по количество и разнообразни по видове диви животни. Това от своя страна е ресурс за осъществяване на лов. Развитието на ловния туризъм на територията на общината, особено на чуждестранния ловен туризъм носи значителни финансови приходи. Едно от много ценните качества на горите е тяхното екологично и рекреационно въздействие. Гората е подходящо място за развитие на различни форми и видове туризъм.

Транспортна инфраструктура

Пътна инфраструктура

На територията на общината са изградени пътища III клас, част от Републиканската пътна мрежа, общински пътища IV клас, местни пътища и пътища до земеделските земи. На 30 км. от центъра на общината преминава главната транспортна артерия път Е – 772 /I – 4 София – Севлиево – В. Търново – Шумен/. Чрез нея се осъществяват връзките на общината с основните транспортни коридори, които преминават през северна България. Важно значение за икономическото развитие на локацията и за връзките с населените места в северна и южна България има второкласния път II – 35. Той формира транспортната ос север – юг, свързващ Северна и Южна България през Троянски проход. От центъра на гр. Априлци до този път разстоянието е 25 км. (до гр. Троян). Третокласната пътна мрежа на територията на общината не е в добро техническо състояние. Другият третокласен път на територията на общината е III – 607 гр. Априлци – гр. Калोфер, участък гр. Априлци – хижа Тъжа. Този път има стратегическо значение и изключително важно значение за управлението на Национален парк “Централен Балкан”, развитието на туризма и на екологосъобразен поминък на населението. В тази връзка се предвижда да бъде извършена рехабилитация (основен ремонт) на пътя. С извършването на ремонта той ще се превърне в най-краткия път в транспортната мрежа север – юг, свързващ Северна и Южна България през община Априлци – хижа “Тъжа”.

Промишленост:

Декарбонизацията на **промишлеността**, която е отговорна за около 15 % от емисиите на парникови газове, е много по-слабо застъпена в проектите на националните планове в областта на енергетиката и климата в

сравнение с енергийния сектор. В тези промишлени сектори, технологичното развитие и иновациите ще трябва да се ускорят през следващото десетилетие, за да се намали въглеродният отпечатък на промишлеността. Правителствата ще трябва да играят роля в този процес, например чрез съответно прилагане на правилата за държавната помощ. Колкото по-рано държавите членки посочат ясно своите намерения, толкова по-скоро промишлеността ще може да използва най-добрите наличните техники, възможностите за електрификация и новите технологични възможности, които могат да спомогнат за намаляване на емисиите на парникови газове.

Преобладаващите сектори в промишленото производство на територията на община Априлци са:

- производство на месо и месни изделия;
- производство на дървен материал и изделия от него;
- производство на пластмасови изделия;
- производство на скрепителни елементи и пружини;
- строителство, преди всичко на вили, къщи за почивка, туристически обекти и др.;
- традиционно за района производство на занаятчийските изделия.

Рискови процеси с природен характер

На територията на общината не е регистрирана значима сеизмична активност. Според Сеизмичното райониране на Република България за период 1000 години, община Априлци попада в район с интензивност VII – ма степен и сеизмичен коефициент 0.10.

Ролята на инструментите за гъвкавост, като например оптимизацията на потреблението и съхранението на енергия, е от ключово значение за

гарантиране на енергийната сигурност. Държавите членки, които имат съществуващи или планирани механизми за капацитет за производство на електроенергия, ще трябва да вземат предвид новите правила съгласно новия Регламент за електроенергията и да отразят в окончателните национални планове в областта на енергетиката и климата как планират да направят това.

Защитени територии

Защитени зони по Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна на територията на Община Априлци са:

1. Защитена зона “Централен Балкан” BG 0000494 включена в списъка на защитените зони, приети с решение на Министерски съвет № 122/2007 г на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.1/2007 г.), териториално припокриваща се с НП»Ценрален Балкан».
2. Защитена зона „Видима” BG0000618 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна , включена в списъка на защитените зони, приети с решение на Министерски съвет № 122/2007 г на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.1/2007 г.)
3. Защитена зона “Централен Балкан - буфер” BG 0001493 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна , включена списъка на защитените зони, приети с решение на Министерски съвет № 802/2007 г в на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.107/2007), изм. с решение на Министерски съвет № 811/16.11.2010г. (ДВ бр.96/2010)

Защитени зони по Директива 79/409/ЕИО на Съвета за опазване на дивите птици на територията на Община Априлци са:

1. Защитена зона “Централен Балкан” BG 0000494 за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-559/05.09.2009 г. на Министъра на

околната среда и водите (ДВ бр.84/2009 г.), териториално припокриваща се с с НП»Централен Балкан»

2. Защитена зона “Априлци” BG 0002110 за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-563/05.09.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.84/2008 г.)

3. Защитена зона “Велчево” BG 0002111 за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-773/28.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.84/2008 г.)

4. Защитена зона “Централен Балкан - буфер” BG 0002128 за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-321/04.04.2013 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр.46/2013 г.)

Демографска характеристика на община

Върху демографското развитие на община Априлци влияние оказват различни по характер фактори и условия. Част от тях се проявяват и в останалите административно-териториални единици на страната, а други имат специфичен характер, отразяващ нейното историческо, социално-икономическо, демографско и социо-културно развитие. Определящо влияние в тази насока имат динамиката на демографските процеси и явления, свързани с естественото възпроизводство, миграциите и структурните характеристики на населението. Съвременното състояние и тенденциите на изменения в посочените процеси и явления обуславят сегашното и бъдещото развитие на човешките ресурси в общината, както в количествено, така и в качествено отношение.

Населението на община Априлци към 31.12.2019 г. по данни на НСИ е 2 689 души, от които 2 419 жители на гр. Априлци и 270 жители на селата Велчево, Скандалото и Драшкова поляна.

Демографска статистика:

Механично движение по местоживеене за последните 2 години—Априлци

Заб: От 2007 година механичното движение на населението включва не само вътрешната миграция, а и движението на лицата към и от страната.

Бр.

2018			2019		
Общо	Мъже	Механичен прираст	Заселени	Изселени	Механичен прираст
Общо	Общо	Общо	Общо	Общо	Общо
43	54	-11	51	67	-16

Деца в детските градини:

2018/2019	2019/2020
77	70

Живородени по пол:

2018			2019		
Общо	Момчета	Момичета	Общо	Момчета	Момичета
13	8	5	13	6	7

Население по пол и населени места:

2018								
Общо			В градовете			В селата		
Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
2773	1327	1446	2497	1198	1299	276	129	147

2019								
Общо			В градовете			В селата		
Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
2689	1293	1396	2419	1164	1255	270	129	141

Учащи в общообразователни и специални училища:

2018/2019	2019/2020
Общо	Общо
Общо	Общо
110	117

Училища по вид на училището за последните няколко години:

		Общо	Общо образова- телни училища	Специални училища	Училища по изкуствата	Спортни училища	Професия- лни гимназии
2000/2001	Априлци	4	1	2	-	x	1
2001/2002	Априлци	4	1	2	-	x	1
2002/2003	Априлци	4	1	2	-	x	1
2003/2004	Априлци	3	1	1	-	x	1
2004/2005	Априлци	3	1	1	-	x	1
2005/2006	Априлци	3	1	1	-	x	1
2006/2007	Априлци	3	1	1	-	x	1
2007/2008	Априлци	2	1	-	-	x	1
2008/2009	Априлци	2	1	-	-	x	1
2009/2010	Априлци	2	1	-	-	x	1
2010/2011	Априлци	2	1	-	-	x	1
2011/2012	Априлци	2	1	-	-	x	1
2012/2013	Априлци	2	1	-	-	-	1
2013/2014	Априлци	2	1	-	-	-	1
2014/2015	Априлци	2	1	-	-	-	1
2015/2016	Априлци	2	1	-	-	-	1
2016/2017	Априлци	2	1	-	-	-	1
2017/2018	Априлци	1	1	-	-	-	-
2018/2019	Априлци	1	1	-	-	-	-
2019/2020	Априлци	1	1	-	-	-	-

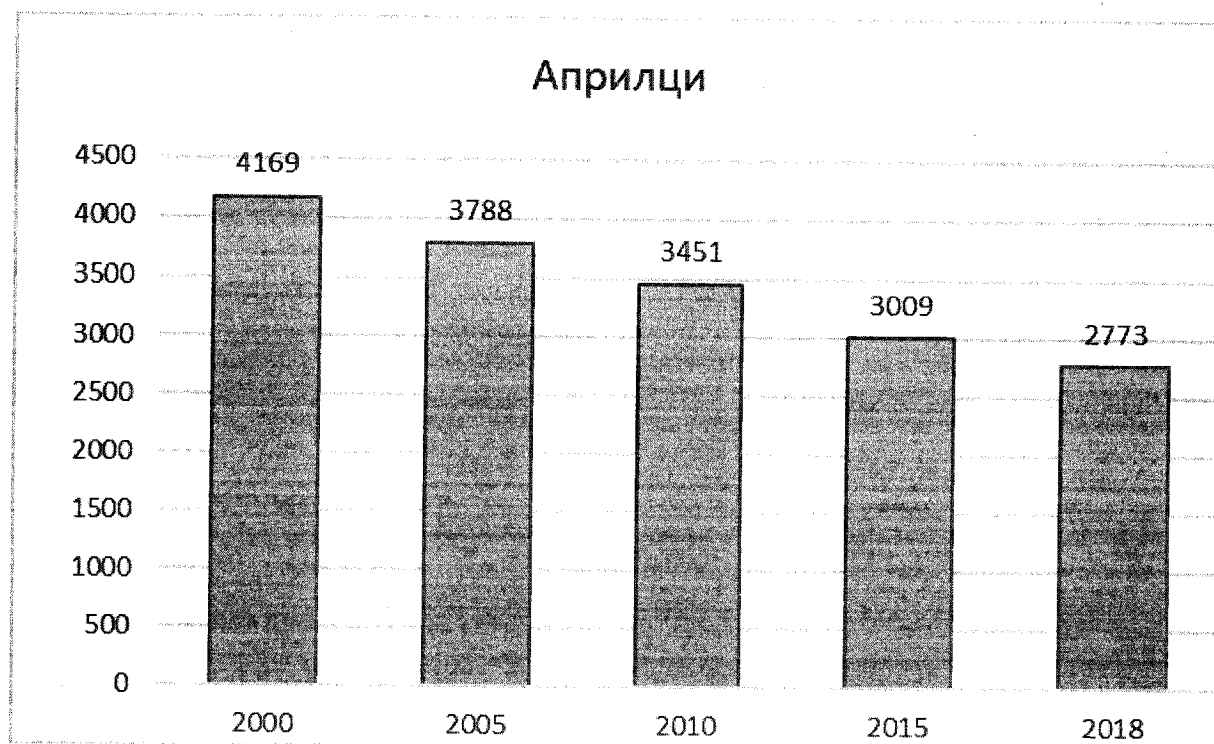
Учители в общообразователните и специалните училища:

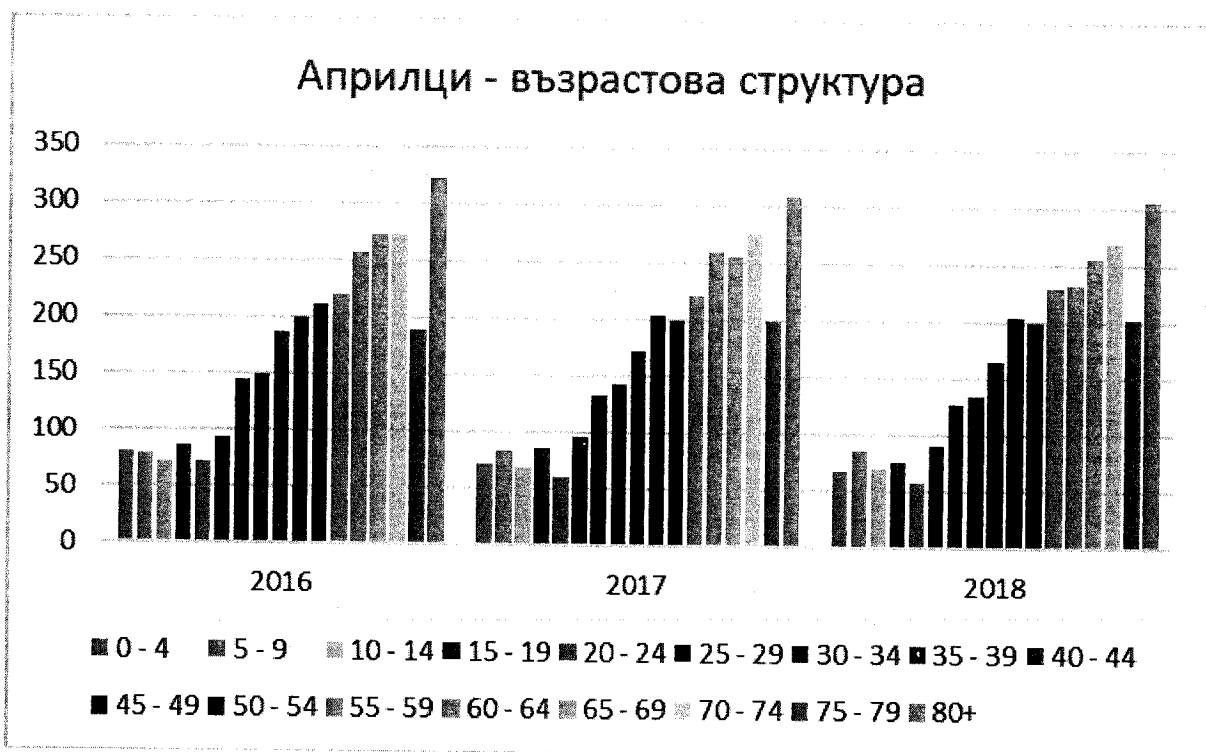
2018/2019					
Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - X клас	XI - XII клас
14	7	7	X	-	X

2019/2020					
Общо	I - IV клас	V - VII клас	V - VIII клас	VIII - X клас	XI - XII клас
14	7	7	X	-	X

Заб: Без директори и заместник-директори с преподавателска заетост.

Населението на Априлци (2000-2018):

Заб: част от статистическите данни са взети от проучване на СУ София

По данни от Националния статистически институт за периода 2007г. – 2017 г. се наблюдава намаляване на населението аналогично на ситуацията в страната, повлияно от населението в трудоспособна възраст, като при населението в над трудоспособна възраст се отчита увеличение за 2017 г. спрямо 2007 г. Това се дължи както на отрицателния естествен прираст, така и на отрицателния механичен прираст.

Друга важна особеност е зависимостта между полово-възрастовия състав на населението и естествения му прираст.

Отрицателните стойности на естествения прираст се увеличават ежегодно и това води до намаляване на демографския потенциал на общината, което е ограничаващ фактор за нейното бъдещо социално-икономическо развитие. Отрицателният естествен прираст в комбинация със застаряване на населението силно влошава възпроизводствените възможности. Подобряването на градската среда е една от възможностите за намаляване на отрицателните стойности на естествения прираст.

Изменението във възрастовия състав на населението е от решаващо значение за формирането на трудоспособен контингент. В резултат на ниската раждаемост, населението в под трудоспособна възраст заема най-малък дял от населението в изследваната територия.

СГРАДЕН ФОНД

Европейските сгради са отговорни за 40 % от потреблението на енергия и за около 15 % от емисиите на парникови газове. Проектите на националните планове в областта на енергетиката и климата обхващат този сектор главно в контекста на неговата роля за постигане на приноса за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници. Потенциалът на мерките за ефективност, които биха донесли икономически ефективни намаления на емисиите при същевременно намаляване на сметките за електроенергия за домакинствата и увеличаване на заетостта в строителния сектор, би могъл да се използва по-бързо в някои държави членки.

Съгласно законодателството на Съюза, прието през май 2018 г.¹⁷, държавите — членки на ЕС, трябва да гарантират, че емисиите на парникови газове от земеползването, промените в земеползването или горското стопанство (LULUCF) се компенсират най-малко с равностойни поглъщания на CO₂ от атмосферата в периода 2021—2030 г. С допълнителен потенциал за поглъщане, съответстващ на 2 % от емисиите на парникови газове, LULUCF ще трябва да допринасят все повече за постигането на целите на Съюза в областта на климата през следващите десетилетия, например чрез повишено отвеждане на CO₂ от атмосферата, като същевременно се увеличава производството и ефективното използване на биомаса за широк спектър от приложения, като се обръща

надлежно внимание на опасенията относно биологичното разнообразие и качеството на въздуха.

По отношение на тяхното предназначение се приеме следната квалификация на сградите:

1. *жилищни*: а) еднофамилни индивидуални къщи; б) жилищни сгради (блокове) с ниско и средно застрояване; в) смесени сгради;

2. *нежилищни (сгради, които са публична собственост или се използват от обществеността)*: а) сгради за административно обслужване (административни, кметсва, и др.); б) сгради в областта на образованието (учебни, детски градини и др.); в) други сгради за обществено ползване (сгради в областта на социалните дейности, читалища и др.).

Състоянието на общинския сграден фонд и на сградния фонд в жилищния сектор в община Априлци не се различават от тези в страната за населени места от този тип, като основните причини за високата енергоемкост са: наследена енергоинтензивна структура в строителството в зависимост от годините на построяване –външните стени на повечето стари сгради са с неизолирани стени имат до 5 пъти по-големи топлинни загуби в сравнение с нормите за ново строителство, сутерените и таванските плочи също са без топлоизолация, топлинните загуби през старата морално остаряла дограма - прозорци и врати достигат до 50 % и неефективното отопление и осветление.

Таблица: Общински сгради на територията на община Априлци:

Наименование на общинската сграда	РЗП	Изготвен ли е енергиен одит- ако да-коя година	Правени ли са подобрения и саниращи мерки на
-----------------------------------	-----	--	--

			сградата- какви и коя година
Община Априлци- Административна сграда	1854	Проект красива България	Сградата е saniрана и с подменена дограма
Кметство с. Драшкова поляна	55	He	не
Детска градина кв. Зла река (рушава се)	1140	He	He
СУ „Васил Левски“	1890		Ремонт на отоплителна инсталация 2015г. Санирана, подменена дограма
Сграда (училище) с. Скaндaло	858	He	He
Пaнсион и бивше училище ПГ по туризъм	4586	He	не
Читалище кв. Видимa	836	He	He
Читалище кв. Зла река	826	He	He
Читалище кв. Острец	1914		Подменен покрив и дограма
Читалище с.	830	He	He

Велчево			
Сграда към стадион кв. Център	234	Не	Не
Сграда – поликлиника, кв. Център	524	Не	Не
Дом за стари хора кв. Център	1134	Не	не
Читалище кв. Център	1568	Проект „Красива България“ 2009	СМР основен ремонт на покривна конструкция
Детска градина кв. Видима	472		Санирана, подменена дограма, парен котел с радиатори
Детска градина кв. Острец	618		Санирана, подменена дограма, парен котел с радиатори

5. Предложения за финансиране на проекти на конкретни общински обекти по различни програми и мерки и стъпки за реализирането им:

1. Изготвяне на енергийни одити на всички сгради общинска собственост над 250м² като:
 - Детска градина кв. Зла река
 - Сграда (училище) с. Скандало
 - Пансион и бивше училище ПГ по туризъм

- Читалище кв. Видима
- Читалище кв. Острец
- Читалище с. Велчево
- Сграда – поликлиника, кв. Център
- Дом за стари хора кв. Център
- Читалище кв. Център

2. Одобрение на енергийните одити от АУЕР

3. Изготвяне на проекти на обектите по т.1 по различни мерки на различните програми като най- подходящи за горепосочените обекти са следните възможности:

- финансиране на енергийните проекти по Програма „Енергия от ВЕИ, енергийна ефективност и енергийна сигурност“; -Мярка за енергийна ефективност на общински сгради- очаквана дата за публикуване на мярката –м.октомври-ноември 2020г.
- финансиране на енергийните проекти по „Красива България” като може да се съчетае със процентно финансиране от ФЕЕВИ- очаквана дата на публикуване на програмата: м.октомври
- Финансиране на горепосочените общински обекти с готови проекти по посочени по-долу във плана възможности за финансиране на енергийни проекти със използване на различни съчетания п оразличните програмни възможности – след излизане на Насоките за кандидатстването им.
- Финансиране на проекти с използване на ВЕИ-като малък ВЕЦ, и др.ВЕИ възможности за общинскисграден фонд- по Програма „Енергия от ВЕИ, енергийна ефективност и енергийна сигурност“; -Мярка за енергийна ефективност на общински сгради- очаквана дата за публикуване на мярката – м.октомври-ноември 2020г.

- Използване на Национални фондове за финансиране на енергийни проекти и съчетания като: ФЕЕВИ и ЕСКО договори, дофинансиране от бюджета, и/или използване на публично-частно партньорство.
- Финансиране на проекти предимно с „меки мерки” –като обучения, изготвяне на програми и пр.- използвайки финансиране от международни програми и директно кандидатстване по тях, след излизане на условията по Насоките им за кандидатстване –необходимо е да се следи в европейските сайтове датата на откриване на съответните мерки.

6. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

За **енергийния** сектор, който е отговорен за около 25 % от емисиите на парникови газове, политиките на държавите членки от ЕС за декарбонизация са съсредоточени върху увеличеното използване на електроенергия от възобновяеми източници и върху постепенното преустановяване на използването на въглища за производството на електроенергия.

Окончателните планове по енергийна ефективност трябва да бъдат по-надеждни и да показват по-ясни криви на потреблението на енергия. По-доброто определяне на цялостната национална рамка за политиката, която е в основата на националния принос, е от ключово значение за гарантирането на надеждността на предложеното равнище на амбиция, установяването на пропуски и най-добри практики. Необходимо е по-подробно обяснение за мащаба, графика и очакваните икономии на енергия при планираните политики и мерки.

Това се отнася по-специално до изпълнението на задължението за икономии на енергия и дългосрочната стратегия за саниране.

Общинската програма за енергийна ефективност е подчинена на националната дългосрочна програма за енергийна ефективност, която конкретизира тезите на Управленската програма на Правителството и Енергийната стратегия на България, като формулира инициативите и мерките за повишаване на ЕЕ.

Основната цел е намаляване енергийната интензивност на БВП, чрез намаляване енергийната интензивност във всички икономически сектори - крайни потребители на горива и енергия: индустрия, транспорт, услуги, бит и селско стопанство. Реализирането на програмата ще доведе и до:

☐ намаляване вредните газови емисии и емисиите на парникови газове, отделяни в атмосферата, водещо до подобряване параметрите на околната среда;

☐ намаляване на топлинните загуби в сградите с подобряване на енергийните им характеристики;

☐ намаляване на отрицателния ефект от повишаване на цените на енергиите и горивата върху крайните потребители и подобряване комфорта на живот на домакинствата;

☐ рационално използване и забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;

☐ намаляване зависимостта на страната от внос на енергийни ресурси;

През последните години в Община Априлци са осъществени редица енергоефективни мероприятия, които освен че водят до съществени икономии на средства за енергийно обезпечаване на структурите, спомогат и за подновяване както на материално техническата база и енергийното оборудване, така и на сградния фонд.

Към момента са реализирани енергоспестителни мерки в следните сгради на територията на община Априлци:

Община Априлци- Административна сграда	1854	Проект красива България	Сградата е санирана и с подменена дограма
СУ „Васил Левски“	1890		Ремонт на отоплителна инсталация 2015г. Санирана, подменена дограма
Читалище кв. Център	1568	Проект „Красива България“ 2009	СМР основен ремонт на покривна конструкция
Детска градина кв. Видима	472		Санирана, подменена дограма, парен котел с радиатори
Детска градина кв. Острец	618		Санирана, подменена дограма, парен котел с радиатори

От нови или актуализирани енергийни одити на горепосочените обекти трябва да се преразгледат оставащите за доизпълнение енергоспестяващи мерки.

В резултат на приложените мерки за енергийна ефективност, съчетани с подмяна на амортизирани съоръжения са намалени значително разходите за енергия и особено важно, разходите за поддръжка на съоръженията. На дневен ред е засиленото прилагане на енергоефективни мерки не само за намаляване на разходите, но и за повишаването на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия.

Улично осветление

По отношение на уличното осветление община Априлци има изготвен енергиен одит за енергийно обследване на системи на външно изкуствено осветление за гр.Априлци, с.Велчево, с.Драшкова поляна и с.Скандалото., приет от АУЕР и вкаран проект за безвъзмездно финансиране в ИСУН с вх.№ BGENERGY-2.001 по Програмата: „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2014-2021, Оперативна програма Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност

Системата за осветление не е предназначена да осигурява напълно изкуствено осветление на територията на общината. *Улично осветление на гр. Априлци, с. Велчево, с. Драшкова поляна, с. Скандалото общ. Априлци, обл. Ловеч*

За осветлението се използва електрическа енергия, която се закупува от „ЧЕЗ Електро България“ АД.

Уличното осветление в общината се управлява чрез часовници, които включват/изключват осветителите по предварително зададен график по календар. Поддръжката се осъществява от наети хора в общината, като периодично се сменят изгорели светлинни източници с помощта на специализирана техника.

За осъществяването на предписаните енергоспестяващи мерки, се предвижда подмяната на стари и амортизирани осветители и добавяне на липсващи, с нови светодиодни LED осветители.

При въвеждане на осветителни тела с LED димируеми модули, се очаква експлоатационните разходи да намалее до минимум при ясното условие за жизненост на осветителя минимум 10 години, без необходимост от експлоатационна поддръжка.

Технико-икономическа оценка на предвидените енерго-спестяващи мерки е извършена по критериите за техническа и финансова оценка от ПРОГРАМА „ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ, ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕНЕРГИЙНА СИГУРНОСТ“ Рехабилитация и модернизация на общинска инфраструктура - системи за външно изкуствено осветление на общините.

Ще бъде изработен проект в съответствие с НАРЕДБА № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти.

Работният проект ще съдържа избор на класове за осветление, ще определи технически изисквания, ще включва изчисляване на светлотехнически показатели и показатели за енергийна ефективност в съответствие със стандартизационен документ за улично осветление СД CEN/TR 13201-1 и български стандарти за улично осветление: БДС EN 13201-2, БДС EN 13201-3 и БДС EN 13201-5.

Работният проект трябва да съдържа данни за избрания вид осветител с данни за светлоразпределение, номинална мощност и светлинен поток, като стойността на светлинния добив да е не по-малко от 120 lm/W, а за светлоразпределение да са с 0.0 % излъчване на светлинен поток нагоре съгласно Критериите на Европейския съюз за зелени обществени поръчки за улично осветление и пътна сигнализация

Строително монтажните работи включват цялостна подмяна на уличните осветители в гр. Априлци и 3-те разглеждани села и добавяне на

За осъществяването на предписаните енергоспестяващи мерки, се предвижда подмяната на стари и амортизирани осветители и добавяне на липсващи, с нови светодиодни LED осветители.

При въвеждане на осветителни тела с LED димируеми модули, се очаква експлоатационните разходи да намалее до минимум при ясното условие за жизненост на осветителя минимум 10 години, без необходимост от експлоатационна поддръжка.

Технико-икономическа оценка на предвидените енерго-спестяващи мерки е извършена по критериите за техническа и финансова оценка от ПРОГРАМА „ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ, ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕНЕРГИЙНА СИГУРНОСТ“ Рехабилитация и модернизация на общинска инфраструктура - системи за външно изкуствено осветление на общините.

Ще бъде изработен проект в съответствие с НАРЕДБА № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти.

Работният проект ще съдържа избор на класове за осветление, ще определи технически изисквания, ще включва изчисляване на светлотехнически показатели и показатели за енергийна ефективност в съответствие със стандартизационен документ за улично осветление СД CEN/TR 13201-1 и български стандарти за улично осветление: БДС EN 13201-2, БДС EN 13201-3 и БДС EN 13201-5.

Работният проект трябва да съдържа данни за избрания вид осветител с данни за светлоразпределение, номинална мощност и светлинен поток, като стойността на светлинния добив да е не по-малко от 120 lm/W, а за светлоразпределение да са с 0.0 % излъчване на светлинен поток нагоре съгласно Критериите на Европейския съюз за зелени обществени поръчки за улично осветление и пътна сигнализация

Строително монтажните работи включват цялостна подмяна на уличните осветители в гр. Априлци и 3-те разглеждани села и добавяне на

липсващите, с нови със светодиодна (LED) технология. Предвижда се изграждане на система за управление и мониторинг. Необходима е подмяна с нови енергийно ефективни LED базирани диодни улични осветители с високо КПД (Коефициент на полезно действие) и дълговечност. Наложителна е подмяна на старите светлоизточници с нови, с висок индекс на цвето предаване. Замяната на осветителите с LED базирани диодни улични осветители е продиктувана от изискванията на действащите стандарти и нормативи за улично осветление. Поради малкия отдаван светлинен поток от осветителите с НЛВН и КЛЛ, проектът предвижда тяхната замяна с LED светодиодни улични осветители, които да изпълнят нормените изисквания.

Предвижда се няколко броя да бъдат заменени с нови LED осв. тела, които са с акумулатор и соларен панел. Модулната конструкция от фотоволтаичен панел, контролер, акумулатор и един светодиоден осветител, проектирани и изчислени да работят като единна система по зададени от потребителя изисквания, с възможност за монтаж върху стоманенотръбен стълб.

От ключово значение за чувствителното намаляване на разходите за закупуване на електрическа енергия за осветление е изборът на адекватно управление на УОУ. За целта е предвидено интегриране на интелигентна система за управление на уличното осветление – софтуер.

Енергийни мерки и тяхното значение

В синхрон със световната политика мерките водят не на последно място и до екологични подобрения и ползи.

Общината е в състояние да упражнява контрол върху редица дейности, водещи до повишаване на енергийната ефективност, да взема стратегически решения, свързани с това и в границите на своите

компетенции да налага на инвеститорите изпълнения на мерки с подобен характер.

Основни инструменти за това могат да бъдат:

- ☐ одобряване на устройствени планове;
- ☐ оптимизиране на транспортни схеми;
- ☐ насърчаване на частната инициатива, свързана с реализиране на енергоефективни мероприятия;
- ☐ екологично съобразени технологии.
- ☐ даване приоритет на инвестиции в мероприятия, водещи до понижаване на разхода на енергия.

7. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ

Електроснабдяването на община Априлци и цялостното стопанисване на електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея се осъществява от ЧЕЗ.

Електроенергийната система в общината е добре развита и оразмерена да поеме много по – голямо натоварване, което би улеснило бъдещите консуматори и би стимулирало икономическото развитие. Значителната част от съоръженията средно и ниско напрежение са в експлоатация повече от 20 години. Част от стълбовете и проводниковата мрежа е с изтекъл срок на годност. Съществуват проблеми в отделни селища и квартали с пад на напрежението над допустимите норми, произтичащо от дълги мрежи с малки сечения и недостатъчен брой трафопостове.

Всички населени места в общината са електрифицирани, но преносната мрежа до и във тях се нуждае от реконструкция и модернизация.

8. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Основната цел на разработването на програмите за енергийна ефективност е да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания, както и проектите за тяхното изпълнение.

В последните години значително внимание се отделя на прилагането на мерки за енергийна ефективност. Безспорно, намаляването на загубите от енергия е от приоритетно значение и със значителни ползи.

Неприлагането на мерки за енергийна ефективност през последните години, амортизацията на малкото приложени такива и слабият контрол, водят до нарастващи и ненужно големи разходи за потребление на горива и електрическа енергия. Предвид това, е наложително да се прилагат енергоефективни мерки не само за намаляване на разходите, но и за повишаването на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия.

И не на последно място енергоефективните мерки водят до положителен екологичен ефект, свързан с намаляване на парникови газове в атмосферния въздух.

ЦЕЛИ

Политиката на община Априлци по отношение на ЕЕ се базира и на общински „План за развитие на община Априлци 2014-2020 г.”

Община Априлци има следните цели :

- Намаляване на топлинните загуби в сградите с подобряване на енергийните им характеристики, чрез саниране (пълно или частично);

- Ефективно използване на енергийните ресурси за отопление чрез отоплителни системи с висока ефективност, включващи и възможности за регулиране на потреблението и поддържане на стабилни нормативни параметри на микросредата в отопляваните обекти;
- Замяна на горива с ниска крайна ефективност с такива с по –висока (пелети, газификация);
- Изграждане на системи за оползотворяване на Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)-изграждане на ВЕЦ;
- Популяризиране и насърчаване на добрите практики в сферата на договориането за енергоспестяване в общинския сектор;
- Намаляване емисиите на парниковите газове;
- Модернизиране на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото на осветеност и качеството на осветлението (чрез използване на компактни луминесцентни лампи, автоматични системи за контрол, управление, ниво на осветеност);
- Подобряване на енергийната ефективност при уличното осветление.

Подцели:

☐ Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:

- Извършване обследване за енергийна ефективност на обществени общински сгради с площ над 250 кв.м;
- Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради или извършване на енергоспестяващи мерки, които не са изпълнени след преразглеждането им от нови или актуализирани енергийни одити на тези общински сгради:
- Изолация на външни стени; - Изолация на под; - Изолация на покрив; - Подмяна на дограма; - Енергоспестяващи мерки по котелни инсталации; -

Енергоспестяващи мерки по прибори за измерване, контрол и управление;

- Енергоспестяващи мерки по сградни инсталации.

☐ **Намаляване разходите за енергия в сгради и системи, финансирани от общински бюджет, чрез:**

- Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови такива;

- Внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки.

☐ **Повишаване нивото на:**

- Познание по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация;

- Информираност, култура и знания в областта на енергийната ефективност на ръководния персонал на общинските обекти;

- Експертния потенциал на специалисти в общинската администрация за разработване и реализиране на проекти по енергийна ефективност;

- Професионална квалификация на експлоатиращия персонал.

ОБХВАТ

При разработването на Програмата за енергийна ефективност се прилага методът на приоритетните целеви групи, като се разглеждат нуждите на групи крайни потребители със сравним модел на потребление на енергията.

Изборът на целеви групи се извършва след преценка на направените разходи за енергия в натурално и стойностно изражение, потенциала за реализиране на икономии, социалната значимост, нивото на комфорт, степента на влияние на структурите на администрацията, желанието на отделните структури към общината и др.

Възможностите за реализиране на проекти за енергийна ефективност в община Априлци се насочват в три сектора:

1-ви сектор - "Сграден фонд" с целеви групи - детски градини, училища и административни сгради;

2-ри сектор - "Услуги" с целева група „Осветление в административните сгради“;

3-ти сектор - "Възобновяеми източници на енергия".

В сектор "Сграден фонд" най- ефективните енергоспестяващи мерки са:

- Подмяна на съществуващата дървена и стоманена дограма с нова PVC и алуминиева дограма със стъклопакет с нискоемисиивно стъкло;
- Теплоизолация на покриви;
- Полагане на фасадна теплоизолация;
- Повишаване ефективността на отоплителната инсталация и въвеждане на система за автоматично регулиране и контрол;
- Оползотворяване на енергия от възобновяеми източници (напр. за сградите с непрекъсната употреба, като детски градини, болници, социални домове и др.) е подходящо монтирането на термосоларни инсталации за топла вода (слънчеви колектори).

В сектор "Услуги" най-ефективните енергоспестяващи мерки са:

- подобряване на енергийните характеристики на енергийните системи;
- повишаване на енергийната ефективност на уличното осветлението, чрез внедряване на допълнителни мерки;
- оптимален режим за включване и изключване на уличното осветление;
- система за мониторинг на уличното осветление;
- въвеждане на енергоефективни уреди;
- подмяна на осветителните тела с енергоспестяващи в общинските сгради;
- оптимизиране броя на осветителните тела.

В сектор "Възобновяеми източници на енергия" могат да се приложат мерки за енергийна ефективност както в общинския сектор, така и по инициатива на частни ползватели и инвеститори.

Целта е намаляване използването на горива, замърсяващи околната среда и удовлетворяване на растящите изисквания на населението по отношение на опазването на околната среда и подобряване на качеството на живот. Общината трябва да предприеме действия за повишаване информираността на живеещите за възможностите за оползотворяването на енергия от възобновяеми източници.

През последните години нараства интересът към слънчевите колектори и системи за затопляне на вода, тъй като за климатичната зона, в която попада територията на община Априлци, слънчевите системи могат да задоволят потребностите от топла вода.

9. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Ефективност на Оперативните програми

Въпреки , че европейските проекти се възприемат като почти единствената възможност за справяне с икономическото свиване, понякога ползите не успяват да бъдат използвани/приложени/.

Възможни решения:

По-адекватно програмиране на мерките спрямо профилите на общините и техния капацитет и местна структура на икономиката;

Намаляване на бюрокрацията и сложността на кандидатстването

Усилване участието на общините в работата на Комитетите за наблюдение.

□ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020г.

Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. (ПРСР) е съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските

райони. Една от основните цели на програмата е насочена към опазване на екосистемите, осигуряване на устойчиво управление и използване на природните ресурси, предотвратяване и адаптиране към климатичните промени.

В рамките на тази цел са програмирани интервенции по Приоритет 5 на ПРСР „Насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на климата икономика в земеделието, хранителновкусовата промишленост и горското стопанство". По този приоритет Програмата включва мерки, които адресират целите и приоритетите, поставени от Третия национален план за действие по изменение на климата 2013-2020 г. за секторите селско стопанство, земеползване и горско стопанство и промишленост.

В момента общината реализира проект с европейско финансиране:

Програма за развитие на селските райони

-Реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на Средно общообразователно училище "Васил Левски" гр. Априлци, Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG06RDNP001-7.002-0018-C01/05.09.2019 г., стойност 1 032 469 лв.;

Международни програми и инициативи

Норвежки финансов механизъм

Норвегия подкрепя за последните 9 години проекти в България основно чрез два финансови механизма – Механизма на европейско икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм, които представляват приноса на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия за намаляване на икономическите и социалните различия и засилване на двустранните взаимоотношения с шестнайсетте европейски страни от Централна и Източна Европа и Балтийските страни от Централна и Източна Европа и

Балтийските страни. Финансирането отива в сектори, където Норвегия има специфична експертиза. Една от основните програми в рамките на Норвежкия финансов механизъм това е голямата иновация в „Зелената индустрия”, която има специфичен фокус за устойчивото развитие чрез създаване на иновативни продукти, иновативни технологии и услуги, т.н. „Зелена икономика”. В края на 2016 г. правителството подписа меморандума за разбирателство за периода 2014-2021 г. със страните от **Европейското икономическо пространство (ЕИП)** -Норвегия, Исландия и Лихтенщайн, а през март 2017 г., в рамките на отделните министерства, започна разработването на програмите по приоритетните области.

Общата цел на Норвежкия финансов механизъм 2014-2021 е да допринесе за намаляване на икономическите и социални различия в Европейското икономическо пространство и да укрепи двустранните отношения между Норвегия и РБ посредством финансова помощ по приоритетните сектори.

Финансовата помощ се предоставя в следните приоритетни сектори:

- (a) Иновации, научни изследвания, образование и конкурентоспособност;
- (b) Социално включване, младежка заетост и намаляване на бедността;
- (c) Околна среда, енергетика, изменение на климата и нисковъглеродна икономика;
- (d) Култура, гражданско общество, добро управление, основни права и свободи; и
- (e) Правосъдие и вътрешни работи;

В съответствие с чл. 2.1 от Споразумението общият размер на финансовия принос възлиза на € 1,257 милиарда, които ще бъдат отпускани на годишни траншове от € 179,1 милиона за периода от 1 май 2014 г. до 30 април 2021 г., включително.

Програмите, залегнали в меморандума и предоставящи възможности за общински проекти, са:

- ☐ Програма „Опазване на околната среда и изменения на климата”;

- ☐ Програма „Енергия от ВЕИ, енергийна ефективност и енергийна сигурност“;
- ☐ Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и социално приобщаване“;
- ☐ Програма „Културно предприемачество, културно наследство и културен обмен“.

Инициатива „ЕКО-инновации“

Инициативата подкрепя еко-новаторски проекти в различни сектори, които целят да предотвратят или намалят (негативното) влияние върху природата и които допринасят за оптималната употреба на ресурсите: разработване на продукти, техники, услуги и процеси, които намаляват емисиите на CO₂, ефективно използване на ресурсите, насърчаване на рециклирането и др.

Приоритетните области на програмата включват: рециклиране на материалите, сгради, производството на храни и напитки сектор, както и екологични бизнес. Въпреки, че ще се дава приоритет на МСП и частни фирми като бенефициенти, поканата за набиране на предложения по програмата е отворена за всяко юридическо лице от една от следните страни: 27 страни членове на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн, Албания, Хърватия, Бившата Югославска Република Македония, Израел, Черна гора, Сърбия и Турция, други страни – не членки на ЕС при условия, че има влязло в сила споразумение.

http://ec.europa.eu/environment/eco-innovation/what_en.htm

Програма „Интелигентна енергия – Европа“

Програмата е основен инструмент за подпомагане премахването на нетехнологични бариери и за принос към сигурността, устойчивостта и конкурентоспособността на европейската енергийна система. Програмата

подкрепя проекти, които популяризират и разпространяват знания, практики и информация относно спестяването на енергия, променят политиките и нагласите на хората, както и такива, които подпомагат пазара на енергоспестяващи продукти в различни области- транспорт, строителство, възобновяеми източници, биогорива и др.

Със средства от програмата могат да се финансират до 75% от общите допустими разходи по проекта. Изключение от това правило прави само новата инициатива, насочена към разработване и прилагане на национални схеми за квалификация на кадри в областта на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници в строителния сектор. Финансирането за нейния първи етап е до 90% от общите допустими разходи.

Допустими кандидати са обединения от минимум три публични или частни организации от страните членки на ЕС, както и членки на EFTA (Норвегия, Исландия и Лихтенщайн), страни кандидатки или страни от Западните Балкани. Мерките, допустими по програмата са насочени в няколко основни направления:

Енергийна ефективност и рационално използване на ресурсите (SAVE);

Енергийно-ефективни сгради, енергийни постижения в промишлеността, енергийно-ефективни продукти;

Нови и възобновяеми енергийни източници (ALTENER) – Електроенергия от възобновяеми енергийни източници, отопление и охлаждане от възобновяема енергия;

домашни и други приложения от малък мащаб на възобновяемата енергия; биогорива;

Енергия в транспорта (STEER) – Алтернативни горива и екологично чисти превозни средства; енергийно-ефективен транспорт;

Интегрирани инициативи – Създаване на местни и регионални агенции за управление на енергията; европейска мрежа за местни действия; устойчиви

енергийни; био-бизнес инициативи; инициативи за енергийни услуги; образователна инициатива за интелигентна енергия.

http://ec.europa.eu/energy/intelligent/index_en.html

Приоритетно ще бъдат подпомагани двустранните партньорства, предлагащи добавена стойност.

➤ **Фонд „ФЛАГ“** е национален инструмент за подпомагане на общините за осигуряване на собственото им съфинансиране за инвестиционни проекти, финансирани по европейските фондове.

➤ **Бюджетни средства**

В общинския бюджет се залагат средства за до финансиране на проекти по енергийна ефективност, изпълнявани по оперативните програми или по други донорски мерки и инструменти за подпомагане и подкрепа на енергийната ефективност.

Общински бюджет и финансов капацитет:

Община Априлци е малка община, но има добър финансов капацитет и възможности за съфинансиране на проекти и дейности, заложи в ОПР 2021-2027 г.

Бюджетът на Община Априлци се приема ежегодно с решение на Общински съвет в началото на годината, в рамките на сроковете заложи в Закона за публичните финанси. Приемането на бюджета се предхожда от публично обсъждане на проекто-бюджета от местната общност и заинтересовани граждани, фирми, неправителствени организации и други. При необходимост се актуализира през годината с решение на Общински съвет или заповед на кмета на общината. Разработва се в съответствие с

изискванията на действащите нормативни актове, във връзка с разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, Закона за публичните финанси, Решение на Министерски съвет за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели, Постановление на Министерски съвет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година. Съобразени са нормативните изисквания, относно делегираните от държавата отговорности и указания на Министерство на финансите с писмо с изх. № ФО-01.

Бюджетът на Община Априлци се разработва отделно за делегирани от държавата дейности и местни дейности.

Община Априлци не е поемала общински дълг и няма задължения по такъв към 31.12.2019 г.

За изпълнението на Общинския план за развитие за следващия програмен период 2021-2027 г. следва да се търсят източници на средства основно извън общинския бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони, Програма за рибарство, Програми за трансгранично сътрудничество и други донорски програми. Като алтернативи за съ-финансиране на проекти могат да се ползват кредити от фонд „ФЛАГ”, безлихвени заеми от ПУДООС, краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет.

Приоритет за общината остава и успешното усвояване на средствата от европейските фондове и програми, чрез които да се постигне устойчив икономически растеж, по-висока заетост, социално включване, социално, икономическо и териториално сближаване и изграждане на конкурентоспособна и иновативна икономика и енергийна ефективност.

Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ /ФЕЕВИ/

Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ в България (ФЕЕВИ) е револвиращ фонд, създаден по силата на ЗЕЕ под формата на публично-частно партньорство, като автономно юридическо лице, с цел финансиране на инвестиционни проекти за повишаване на енергийната ефективност в съответствие с приоритетите в националните дългосрочни и краткосрочни програми по енергийна ефективност, приети от Министерския съвет.

Основния капитал на ФЕЕВИ се формира от средства предоставени от Глобалния екологичен фонд на ООН, Правителството на Р България, средства от двустранни (правителствени) дарения и средства от други дарители, частни предприятия. ФЕЕВИ изпълнява функциите на финансираща институция за предоставяне на кредити и гаранции по кредити, както и на център за консултации. ФЕЕВИ оказва съдействие на българските фирми, общини и частни лица в изготвянето на инвестиционни проекти за енергийна ефективност. Фондът предоставя финансиране, съфинансиране или гарантиране пред други финансови институции.

Основен принцип в управлението на ФЕЕВИ е публично-частното партньорство. Фондът следва ред и правила, разработени с техническата помощ, предоставена от Световната банка и одобрени от Българското правителство.

➤ Договор с гарантиран резултат /ЕСКО договори/

Приложното поле за използването на този инструмент са взаимоотношенията с фирми за енергоефективни услуги, по които възложители са учреждения и институции на бюджетна или общинска издръжка. Фирмите за енергоефективни услуги с гарантиран резултат

(известни като ESCO) осигуряват със собствени средства ESCO-услуги и инвестиции (проучване, внедряване, експлоатация и поддръжка) при гарантирано ниво на енергийните спестявания, възвръщащи инвестицията заедно с известна печалба. Съгласието за извършване на тези услуги се обективира в договор между ESCO-фирмата и възложителя. Изпълнението на мерките води до намаляване на енергийните разходи и намаляване на разходите по поддръжката и експлоатацията на сградите. Разходите на инвестицията се изплаща на фирмата от постигнатите икономии, като постигнатата печалба се разпределя между договарящите страни.

➤ Публично-частно партньорство

Публично-частното партньорство е финансов инструмент за осигуряване на инвестиции в публична инфраструктура, когато общинският бюджет не разполага с необходимия ресурс, но иска да осигури по-добра стойност на вложените публични средства. ПЧП е начин да се комбинират предимствата на публичния и частния сектор, за да се постигне най-доброто по отношение на предоставянето на публични услуги и инфраструктурни обекти.

За обектите, които имат енергийни обследвания е необходимо да се прецизират и тези, които са със срок на откупуване до 5 години – да се направят постъпки за финансиране от Оперативните програми на Европейския съюз, като се вземат предвид предимствата на ФЕЕВИ като възможност за мостово финансиране.

Мерките, които трябва да предприеме Общината са:

№ МЯРКА

- 1 Създаване на система за наблюдение и контрол на енергийното потребление в общинския сграден фонд
- 2 Създаване на Общинска информационна система за енергийна ефективност
- 3 Въвеждане на алтернативни системи за отопление
- 4 Извършване на енергийни обследвания на общинския сграден фонд
- 5 Осъществяване на мерки за енергийна ефективност чрез реализиране на проекти по различни финансови схеми, фондове и програми
- 6 Провеждане на периодични обучения на общинските служители, заети в областта на енергийната ефективност
- 7 Проучване и определяне потенциала на общината за използване на ВЕИ в сгради
- 10 Модернизация и ефективна употреба на енергийни системи в сгради, общинска собственост

10. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Етапите на изпълнение на програмата за енергийната ефективност следва да бъдат съобразени със специфичния характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти. Етапите на изпълнение на програмата са:

- Инвестиционно намерение

Включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целесъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му, както и обследване на енергийна ефективност.

С оглед осъществяване на качествено енергийно планиране, общината се нуждае от създаване и поддържане на база данни за енергийната консумация и състояние на обектите, общинска собственост, с която до момента не разполага. Въз основа на събираните и актуализираните данни и информация, е възможно да се правят анализи и оценки. Тази база данни ще даде информация за състоянието на сградния фонд в общината, както и техническа информация за изходното състояние на енергийния сектор преди да започне изпълнението на Програмата за енергийна ефективност.

- Предварително проучване

Осъществява се предварително проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление на база на енергийно обследване. Трябва да се установи текущото състояние на дадена сграда енергопотреблението и както и да се посочат целесъобразни енергоспестяващи мерки.

- Инвестиционен проект

Разработва се в зависимост от спецификата и обема на предвидените дейности. За всеки инвестиционен проект се прави оценка като се използват различни методи и показатели, дялящи се на статични и динамични.

- Подготовка и изпълнение на строителството

Включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително - монтажни работи на съответния обект. След идентифицирането на необходимите мерки, които следва да бъдат извършени, за да се повиши енергийна ефективност на даден обект, следва и етапа на строително-монтажните дейности на заложените цели. На този етап се подготвят необходимите документи и се извършва строителството.

- Мониторинг

Той установява намалението на енергийното потребление след реализацията на дейностите и мерките по енергийна ефективност се

извършва ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжка на инсталациите и др. Ефективният мониторинг изисква изграждането на автоматизирана система за събиране и обобщаване на данни, което може да се осъществява чрез приложение на съвременните информационни и комуникационни технологии. По този начин може да се направят изводи по всяко време и за всеки обект дали средствата за енергоосигуряване се изразходват целесъобразно и дали се спазват нормативните изисквания за поддържане на микроклимата в съответната сграда.

11. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Максимално точното предвиждане за очакваните ефекти от изпълнението на дейностите, мерките и проектите ще даде възможност за цялостна техникоикономическа оценка на програмата за енергийна ефективност на община Априлци.

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на програмата, са следните:

- икономия на топлинна енергия;
- икономия на електрическа енергия;
- икономия на горива;
- намалени емисии парникови газове;
- икономия на средства.

За някои от мерките е възможно да се получи сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи трябва да се има предвид тяхната екологичната значимост. Освен това, е важно да се подчертае, че ефектът от реализирането на дейностите и мерките се изчислява на база на действащите в момента цени на топлинната и електрическата енергия и на горивата. Тези цени ще продължават да се повишават, вследствие на непрекъснато растящите цени на горивата на международните пазари,

поради което срокът на откупуване ще бъде по-малък, в сравнение с направените изчисления. Допълнителна предпоставка за намаляване на срока на възвръщаемост на инвестициите е и бъдещата възможност за търговия на спестени емисии на парникови газове.

Освен горните практически резултати, изпълнението на програмата за енергийна ефективност ще доведе до:

- опазване на околната среда;
- забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;
- подобряване на условията и стандарта на живот на хората;
- диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на крайните клиенти от цените на горива и енергии;
- създаване на нови пазарни възможности за търговци (производители, фирми за услуги и т.н.) и разкриване на нови работни места;
- създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици и поголяма сигурност на доставките;
- подпомагане постигането на устойчиво развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Република България по Протокола от Киото към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, ратифициран от Народното събрание със закон от 16.03.1995 г.

12. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ

Процесът на наблюдение изпълнението на програмата за енергийна ефективност се осъществява от Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР).

Съгласно ЗЕЕ областните и общински администрации имат задължението ежегодно да изпращат попълнени отчети за напредъка по изпълнението на програмата по енергийна ефективност до Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР).

Наблюдението и изпълнението на общинските програми по енергийна ефективност ще се извършва от съответните специализирани структури сформирани по силата на Закона за енергийна ефективност. За общините тази структура е общинския съвет по енергийна ефективност, а за областта като цяло Областния съвет по енергийна ефективност. Експертната функция на първия определя неговата активна роля както в самото изготвяне на общинските програми, така и за тяхното изпълнение и наблюдение на изпълнението. Областният съвет по енергийна ефективност със своя консултативен характер ще акцентира върху оценяването на конкретното изпълнение и даването на препоръки и насоки за работа. Оптималното осъществяване на дейностите по наблюдение и оценка на изпълнените или нереализирани цели от настоящата програма, ще позволи до голяма степен да се води успешна общинска политика по енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.

Процесът по наблюдение и контрол изисква формулирането на ясни, точни, конкретни, измерими и лесни за отчитане показатели за успешна реализация на Програмата, които да бъдат одобрени от общинската администрация. Примери за такива показатели са посочените по-долу;

- Постигане на формулираните качествени и количествени цели и задачи на програмата;
- Създаване на условия за повторяемост и мултиплициране на резултатите от осъществени добри практики от реализираната програма;
- Въздействие на изпълнената програма върху други области, свързани с планирането и развитието на Общината;
- Ефикасност и ефективност на управлението на програмата.

13. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

В съответствие с чл. 12, ал.5 от Закона за енергийна ефективност държавните и местни органи представят ежегодно на изпълнителния

директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие отчети за изпълнението на програмите по ал.2 от ЗЕЕ. Отчетите за изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ се попълват и изпращат по утвърден образец от изпълнителния директор на АУЕР. Този образец е разработен в таблична форма, посредством която се систематизират данните и резултатите (очаквани и постигнати) от изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ. Към образца са разработени и указания за неговото попълване.

14. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Високата енергийна наситеност на единица произведена продукция в България, лошата топлоизолация на битовите и обществени сгради и липсата на традиции в усвояването на възобновяемите енергийни източници, са предпоставките, които налагат високите темпове на развитие в тази сфера. Реализирането на националната политика по енергийна ефективност, транспонирана в Закона за енергийната ефективност, е приоритет, който ще окаже положително въздействие върху редица аспекти на социално – икономическото развитие и опазването на околната среда в страната - в частност община Априлци.

Въвеждането на енергийно ефективни технологии за производство ще повиши конкурентноспособността на българската икономика, използването на възобновяеми енергийни източници в битовата и обществена сфера както и подобряването на топлинната изолация на сградите и оптимизирането на отоплителните системи – ще понижи енергийните разходи и ще намали натиска върху местния енергиен пазар.

Същевременно ефектите върху околната среда ще бъдат значителни по отношение на нивото на парниковите газове, замърсяването на атмосферата с оксиди и опазването на почвите и водите.

Цялата тази съвкупност, от взаимнозависими фактори и елементи на антропосферата, са определящи за жизнения стандарт на населението. Тяхното разумно и научно обосновано управление е гаранцията за устойчиво бъдещо развитие. Изготвянето на общинските програми по енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика в тази област и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването на програми и изпълнението на предвидените в тях проекти е част от регионалната политика за устойчиво развитие. С общинските програми за енергийна ефективност се цели да се повиши ефективността на използване на енергийните ресурси: да се намалят енергопотреблението и вредните емисии в атмосферата; да се осигури здравословната среда чрез подобряване на микроклимата; да се създадат предпоставки за финансиране на мероприятията за енергийна ефективност; енергийната ефективност да стане една от приоритетните общински дейности.

Програмата за енергийна ефективност на Община Априлци за периода 2020 –2024г. е стратегически документ с отворен характер. Той може да бъде усъвършенстван, допълван, променян и изменян на база промени в нормативните документи на национално ниво, както и установените резултати, нуждите и финансовата възможност на Общината.

